

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΧΑΪΑΣ
Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 334,
Τ.Κ.: 264 43, Τ.Θ.: 2459, ΠΑΤΡΑ
Τηλ.: 2610.271959, Fax: 2610.623.238
Email: glykokanellos@minagric.gr

Δελτίο
Γεωργικών Προειδοποιήσεων
Φυτοπροστασίας

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ
Νº 03 / 19 - 09 - 2019

Για τις περιοχές:
ΑΧΑΪΑΣ, ΗΛΕΙΑΣ, ΑΙΤ/ΝΙΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ,
ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Πληροφορίες: Δρ. Γ. Χρ. Λυκοκανέλλος, Γεωπόνος

Βλαστικά στάδια :

Διαπιστώσεις : Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε συγκεντρώσει από τις περιοχές αρμοδιότητας μας, οι πληθυσμοί των εχθρών των εσπεριδοειδών (κοκκοειδή, αλευρώδεις κ.α.) παραμένουν σε χαμηλά, ανεκτά - για την εποχή και τις καλλιέργειες - επίπεδα.

Επιβεβαιωμένα κρούσματα προσβολής από **Μαύρο Ακανθώδη Αλευρώδη (*Aleurocanthus spiniferus*)** των εσπεριδοειδών στο Παναιτώλιο Αγρινίου, σε εσπεριδοειδή (και σε αμπέλι).

Συνιστάται στους παραγωγούς εσπεριδοειδών, όλων των περιοχών, να επιθεωρούν με τακτικούς ελέγχους και μεγάλη προσοχή τους οπωρώνες τους και να συμβουλευόμαστε τους τοπικούς γεωπόνους για κάθε νέα ανησυχητική προσβολή που εντοπίζουν, προς αποφυγή νέων προσβολών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Με αφορμή την έναρξη της περιόδου παραγωγής και διακίνησης εσπεριδοειδών νέας εσοδείας στη χώρα μας, θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε ότι οι καρποί εσπεριδοειδών που διακινούνται-εμπορεύονται (ΟΚΑΑ, μανάβικα, λαϊκές αγορές, σουπερ μάρκετ, σημεία λιανικής-χονδρικής πώλησης) από τον τόπο παραγωγής σε άλλες περιοχές θα πρέπει στην περίπτωση που φέρουν φύλλα και ποδίσκους, υποχρεωτικά να συνοδεύονται από φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, δεν απαιτείται μόνο στην περίπτωση που δεν υπάρχουν φύλλα και ποδίσκοι στους καρπούς.

Μαύρος

Ακανθώδης

Αλευρώδης

Aleurocanthus spiniferus (α,β). σε εσπεριδοειδή [Φραγκούλη Ρεγ. Γεωπόνος ΔΑΟΚ Μεσολογγίου], (γ,δ). σε αμπέλι [Κεχαγιάς Κ., Γεωπόνος]

Ο Μαύρος Ακανθώδης Αλευρώδης *Aleurocanthus spiniferus* (Quintance) Hemiptera: Aleyrodidae κατάγεται από την νοτιο-ανατολική Ασία και έχει εξαπλωθεί ευρέως σε τροπικές και υποτροπικές περιοχές της Ασίας καθώς και σε πολλές περιοχές της Αφρικής και της Ωκεανίας. Στην Ευρώπη βρέθηκε για πρώτη φορά το 2008 στην Απουλίας της Ιταλίας, έπειτα διαπιστώθηκε η παρουσία του το 2012 στην Κροατία, το 2013 στο Μαυροβούνιο ενώ στη χώρα μας για πρώτη φορά εντοπίστηκε το 2016 στην περιοχή της Κέρκυρας σε εσπεριδοειδή, αμπέλια και τριανταφυλλίες.

Κύριοι ξενιστές του είναι τα εσπεριδοειδή, το αμπέλι, ο λωτός, η συκιά, η ροδιά, η μηλιά, η αχλαδιά, η μουριά, η δάφνη, ο κισσός, η ιτιά κλπ. ενώ εγκαθίσταται σε καλλιέργειες, φυσική βλάστηση και σε αστικό πράσινο (πάρκα, ιδιωτικούς κήπους κ.λ.π.).

Συμπτώματα :

Σε έντονες προσβολές το έντομο δημιουργεί πολυπληθείς αποικίες προνυμφών στην κάτω επιφάνεια των φύλλων. Τα ενήλικα άτομα βρίσκονται και αυτά στις ίδιες θέσεις και σε περίπτωση που ενοχληθούν κινούνται έντονα πετώντας. Αποτέλεσμα της προσβολής είναι ο σχηματισμός κηλίδων μελιτωμάτων που στην συνέχεια αναπτύσσεται έντονη καπνιά.

Οι νεαρές προνύμφες είναι μαύρου χρώματος, πεπλατυσμένες, φέρουν 6 πόδια και περιφερειακά 2 επιμήκη και αρκετά μικρότερου μήκους ακανθώδη νημάτια. Κινούνται ενεργά στα σκιαζόμενα μέρη του φυλλώματος

Μετά από τις εκδύσεις τους, εμφανίζονται τα πτερωτά ενήλικα τα οποία παραμένουν σε κατάσταση ηρεμίας, ο γενικός τους χρωματισμός των πτερύγων τους είναι ένα μεταλλικό γκρι-μπλέ χρώμα με ανοιχτόχρωμα σημάδια.

Η διασπορά των εντόμων σε μεγαλύτερες αποστάσεις γίνεται με την διακίνηση προσβεβλημένων δενδρυλλίων που προορίζονται για φύτευση ή προσβεβλημένων τμημάτων φυτών, στα οποία υπάρχουν αυγά ή και προνύμφες των εντόμων.

Συστάσεις :

Ο Μαύρος Ακανθώδης Αλευρώδης είναι επιβλαβής οργανισμός καραντίνας ο οποίος πρέπει να εντοπίζεται εγκαίρως κατά την εμφάνισή του σε άλλες περιοχές.

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ & ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

- Τα ενήλικα έντομα πετούν μόνο σε κοντινές αποστάσεις με την βοήθεια του ανέμου και μόνο όταν ενοχληθούν.
- Η διασπορά σε μεγάλες αποστάσεις μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με μεταφορά προσβεβλημένου φυτικού υλικού (φυτά προς φύτευση, μέρη φυτών, καρποί) είτε με την προσκόλληση ενήλικων εντόμων πάνω σε ανθρώπους, φορτία, οχήματα).

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

1. Χρήση υγιούς πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού.
2. Αποφυγή μετακίνησης μολυσμένου φυτικού υλικού (φυτωριακό υλικό, καρπούς με φύλλα ή ποδίσκους από μολυσμένα δένδρα, άνθη).
3. Κλάδεμα και καύση προσβεβλημένων κλαδιών.
4. Συστηματικό έλεγχο των καλλιεργειών για τη διαπίστωση τυχόν συμπτωμάτων και άμεση ενημέρωση των αρμόδιων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών (Δ.Α.Ο.Κ. και Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε.) σε περίπτωση εντοπισμού τους.
5. Επεμβάσεις με ήπια προς τα ωφέλιμα έντομα φυτοπροστατευτικά προϊόντα στα αρχικά στάδια της προβολής καθώς και κατά τη χειμερινή περίοδο έως την άνοιξη πριν την εμφάνιση των ενηλίκων.

Μύγα

Μεσογείου

Η μύγα της Μεσογείου ανάλογα με τις κλιματικές συνθήκες και την παρουσία ξενιστών μπορεί να φτάσει 6-8 γενιές ανά έτος. Στις υπερπρώιμες ποικιλίες μανταρινιάς και πορτοκαλιάς αναμένεται εντός ολίγου να αρχίσει η αλλαγή του χρώματος των καρπών και υπάρχει κίνδυνος προσβολής τους από τη Μύγα.

Συμπτώματα :

Προσβάλλει τους καρπούς των εσπεριδοειδών από την έναρξη της ωρίμανσης και μετά όπου το θηλυκό ωτοκεί (σε ώριμους ή σχεδόν ώριμους καρπούς). Μετά την εκκόλαψή τους οι προνύμφες ορύσσουν στοές καταστρέφοντας τη σάρκα των καρπών και αφού ολοκληρώσουν την ανάπτυξή τους εξέρχονται των καρπών και πέφτουν στο έδαφος όπου και νυμφώνονται. Προσβεβλημένοι καρποί αλλάζουν χρώμα νωρίτερα, πέφτουν στο έδαφος και μετατρέπονται σε μελλοντικές εστίες νέων προσβολών. Για το λόγο αυτό, είναι κρίσιμη και απαραίτητη η απομάκρυνση τους από τον δενδρώνα (συλλογή ή καταστροφή των προσβεβλημένων καρπών) καθώς και καρπών άλλων δένδρων που προσβάλλονται από τη Μύγα Μεσογείου πριν την ωρίμανση των εσπεριδοειδών, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται όσο το δυνατόν επιπλέον μείωση του πληθυσμού του εντόμου.

Συστάσεις :

Προτείνεται να ξεκινήσουν άμεσα δολωματικοί ψεκασμοί αλλά και χρήση εντομοκτόνων παγίδων. Να προτιμώνται οι δολωματικοί ψεκασμοί αντί των ψεκασμών κάλυψης για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος (και των ωφέλιμων εντόμων) αλλά και τη διασφάλιση των ώριμων καρπών από υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών. Συνήθως, οι ψεκασμοί κάλυψης ξεκινούν με την αλλαγή χρώματος των καρπών (θα ακολουθήσει επόμενο Δελτίο). Εκείνη την περίοδο Πορτοκάλια και Μανταρίνια είναι πολύ ευαίσθητα σε νέες προσβολές του εντόμου.

Στις περιπτώσεις όπου πραγματοποιηθούν δολωματικοί ψεκασμοί, να ξεκινήσουν πριν την αλλαγή του χρώματος των καρπών και να επαναλαμβάνονται κάθε 7-10 ημέρες.

Για δολωματικό ψεκασμό χρησιμοποιείται υδρολύσιμη πρωτεΐνη 2% και εντομοκτόνο 0,3% (δραστική ουσία) στα 100 λίτρα νερό. Ψεκάζετε

Στα δενδροκομεία όπου θα γίνουν ψεκασμοί κάλυψης, να αρχίσουν με την αλλαγή του χρώματος των καρπών και να επαναλαμβάνονται κάθε 15-20 ημέρες, ανάλογα με τη διάρκεια δράσης του εντομοκτόνου και την ημερομηνία συγκομιδής.

Ψευδόκοκκος

Ψευδόκοκκος Εσπεριδοειδών σε κάλυκες και σημεία επαφής καρπών

Συμπτώματα :

Σε περιοχές με υψηλή υγρασία εμφανίζονται έντονες προσβολές. Στα μελιτώματα του ψευδόκοκκου αναπτύσσονται μύκητες της καπνιάς. Ο ψευδόκοκκος έχει *νύσσοντα μυζητικού τύπου* στοματικά μόρια, δηλαδή διατρυστά (κάνει νύγματα) τους ιστούς και τα κύτταρα του δέντρου και απομυζεί τους χυμούς του. Αυτή του η δραστηριότητα εξουθενώνει το δέντρο και μειώνει την ικανότητά του να μεταφέρει τα θρεπτικά συστατικά σε κάθε ιστό πράγμα που προκαλεί παραμόρφωση στα σημεία που πληττονται και στρεβλή ανάπτυξη. Σε σοβαρές προσβολές το δέντρο ενδέχεται να χάσει μέρος του φυλλώματός του (αποφύλλωση) ενώ βρίσκεται στην πιο παραγωγική περίοδο της ανάπτυξης του.

Η ζημιάς όμως δεν περιορίζονται στην απορρόφηση χυμών από το φυτό. Ο ψευδόκοκκος εκκρίνει μια μελιτώδη,

κολλώδη ουσία, τα μελιτώδη αποχωρήματα, που προσελκύουν τα μυρμήγκια, τα οποία τρέφονται με αυτή και παρέχουν προστασία στα άτομα του ψευδόκοκκου από άλλα αρπακτικά έντομα. Παράλληλα, στα μελιτώδη αποχωρήματα αναπτύσσονται σαπροφυτικοί μύκητες, η καπνιά, που έχει μαύρο χρώμα και απλώνεται πάνω στα φύλλα, στους μίσχους και στους καρπούς, παρεμποδίζοντας την φωτοσύνθεση. Σε σοβαρές περιπτώσεις, η δραστηριότητα του ψευδόκοκκου και η καπνιά στα μελιτώδη αποχωρήματα μπορούν να προκαλέσουν πρόωρη καρπότητα. Το πρόβλημα είναι πιο έντονο την άνοιξη και ξανά το φθινόπωρο.

Συστάσεις :

Συστήνεται άμεση επέμβαση σε οπωρώνες που διαπιστώνονται έντονες προσβολές καρπών. Είναι απαραίτητη μόνο όπου διαπιστώνονται σοβαρές προσβολές (ποσοστό άνω του 15%-20%). Εάν συνυπάρχουν προσβολές κοκκοειδών να γίνει συνδυασμένη αντιμετώπιση με την επιλογή κατάλληλου σκευάσματος.

Μπορούν ανά περίπτωση και ανά συνταγή των κατά τόπους γεωπόνων να χρησιμοποιηθούν Θερινοί πολτοί, Αλατα Καλίου, Χλωρπυριφώς, Χλωρπυριφώς-μεθυλ, Σουφλοξαφλόν, Σπιροτετραμέτ, Ακεταμιπρίντ

Κόκκινη ψώρα

Συμπτώματα :

Η ζημιά που προκαλείται στους καρπούς οφείλεται στην παρουσία του κοκκοειδούς (κόκκινο ψώρασμα και μαύρισμα από την καπνιά) και στις κηλίδες που δημιουργούνται μετά την απομάκρυνσή τους. Στους νεαρούς καρπούς, στα σημεία των νυγμάτων παραμορφώνονται τα κύτταρα, σκληραίνει ο φλοιός και αργότερα σχηματίζονται μικρές εσοχές, οι οποίες παραμένουν μέχρι την εποχή της συγκομιδής μειώνοντας την εμπορική τους αξία. Η απόσπαση ή το ξέπλυμα των κοκκοειδών από τον καρπό είναι δύσκολη, ακόμα και μετά από το χειρισμό τους στα συσκευαστήρια.

Συστάσεις :

Η καταπολέμηση είναι απαραίτητη μόνο όπου διαπιστώνονται σοβαρές προσβολές από κάποιον ή/ και από τους δύο παραπάνω εχθρούς.

Φυτοπροστασία: Ιδιαίτερη προσοχή κατά την εφαρμογή σκευασμάτων σύμφωνα με τις εγκρίσεις και τις οδηγίες ετικέτας.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία θα πρέπει να τηρείτε στο αρχείο σας -για τουλάχιστον 3 έτη- τις Συνταγές Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και ημερολόγιο χρήσης αυτών.

Η διακίνηση καρπών εσπεριδοειδών με φύλλα και ποδίσκους χωρίς Φυτοϋγειονομικό Διαβατήριο αποτελεί παράβαση της φυτοϋγειονομικής διάταξης του Παραρτήματος IV Μέρους Β', σημείο 31 του Π.Δ 365/2002 (Α' 307) η οποία επισύρει υψηλά χρηματικά πρόστιμα (Ν. 2538/1997), καθώς και ποινικές κυρώσεις (Ν.2732/1999) τόσο για τους εμπόρους όσο και για τους παραγωγούς.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

Όλα τα δελτία μας αναρτώνται στον κόμβο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων www.minagric.gr
Παραλαβή των τεχνικών δελτίων, στο ηλεκτρονικό σας ταχυδρομείο, γίνεται με απλό αίτημα στο pkax-gp@minagric.gr